PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków w miejscowości Wola Żyrakowska

Żyraków, sierpień 2022

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Karolina Podlodowska

2022-07-27

Karolina Podlodowska
Doradztwo Środowiskowe
enviplan.doradztwo@gmail.com
502 966 271

Spis treści

1 Wstęp 5
1.1 Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania 5
1.2 Zakres merytoryczny prognozy 6
1.3 Cel sporządzenia prognozy 6
1.4 Metodyka i forma opracowania prognozy 6
2 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska 7
2.1 Położenie administracyjne 7
2.2 Położenie fizyczno-geograficzne 8
2.3 Użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem mpzp 9
2.4 Budowa geologiczna i surowce mineralne 10
2.4.1 Złoża kopalin 11
2.5 Rzeźba terenu 11
2.6 Wody podziemne i powierzchniowe 12
2.6.1 Wody podziemne 12
2.6.2 Wody powierzchniowe 13
2.7 Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego 15
2.8 Gleby 17
2.9 Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna 17
2.10 Walory krajobrazowe i kulturowe 21
2.11 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne 21
2.12 Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych 23
2.12.1 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody 23
2.12.2 Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych 24
3 Informacje o zawartości, głównych celach projektu mpzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami 24
3.1 Zakres terytorialny projektu mpzp 24
3.2 Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie mpzp 25
3.3 Powiązania projektu mpzp z innymi dokumentami 27
4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem 28
5 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji mpzp 28
6 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. 28
7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu mpzp 29
8 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu mpzp 32
8.1 Powierzchnia ziemi i gleby 32
8.2 Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne 33
8.3 Wody podziemne i powierzchniowe 34
8.4 Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej 36

8.5 Krajobraz 36
8.6 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne..... 37
8.7 Zdrowie i warunki życia ludzi 37
8.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii 37
8.9 Zabytki i dobra materialne..... 38
8.10 Oddziaływania transgraniczne 38
8.11 Diagnoza relacji pomiędzy skutkami ustaleń projektu mpzp a stanem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego..... 38

9 Propozycje innych niż w projekcie mpzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko 40

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu mpzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania 40

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym 40

12 Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne 43

13 Spis Rysunków.....44

14 Spis Fotografii.....45

1 Wstęp

1.1 Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, są ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp), zgodnie z podjętą uchwałą Nr XXXV/418/22 Rady Gminy Żyraków z dnia 7 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków w miejscowości Wola Żyrakowska.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Organ administracji, opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przeprowadza strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, której częścią jest sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko. Projekt mpzp wraz z prognozą, przedkładany jest instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu dokumentu. Projekt mpzp wraz z prognozą jest również przedmiotem społecznej oceny i zapewniona jest możliwość wnoszenia uwag i wniosków. Prognoza nie stanowi załącznika do uchwały w sprawie mpzp, a także nie jest jej integralną częścią. Nie ma też charakteru normatywnego. Jest dokumentem informacyjnym, który ma na celu możliwie dokładne określenie skutków środowiskowych wywołanych realizacją ustaleń projektowanego mpzp.

Ramy prawne stanowią także dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L197 z dnia 21 lipca 2001 r.), tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 2003 r.),
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.).

1.2 Zakres merytoryczny prognozy

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOŚ.411.1.1.66.2022.AP.2 z dnia 21.06.2022 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy – pismo znak: PSNZ.9020.8.2.2.2022 z dnia 25.05.2022 r.

1.3 Cel sporządzenia prognozy

Prognoza obejmuje ocenę najbardziej prawdopodobnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą być skutkiem dyspozycji przestrzennych, zawartych w ustaleniach analizowanego projektu mpzp. Celem prognozy jest również pełna informacja dla podmiotów mpzp, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i samorządów o skutkach przyjętej polityki przestrzennej dla środowiska przyrodniczego.

1.4 Metodyka i forma opracowania prognozy

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem mpzp w celu próby wskazania najkorzystniejszych rozwiązań dla funkcjonowania środowiska oraz eliminacji tych zapisów, które mogłyby wywołać negatywne skutki dla przyrody, a zwłaszcza zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. Zakres tematyczny i problemowy opracowania dostosowany został do uwarunkowań środowiskowych. Analizowane były archiwalne materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne, projektowe, studialne, dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczne, opracowanie ekofizjograficzne, rejestry zabytków i ewidencje dóbr kultury.

Rozeznano i scharakteryzowano ukształtowanie terenu i budowę geologiczną, warunki gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, gleby, faunę i florę, obszary prawnie chronione oraz stan jakości poszczególnych komponentów środowiska i stopień ich degradacji. Powyższe komponenty poddano ocenie pod kątem ewentualnych zmian, wynikających z przyjętych rozwiązań zagospodarowania poszczególnych terenów w projekcie mpzp przy zastosowaniu analiz porównawczych i powiązań przyczynowo – skutkowych. Posłużono się również metodami: indukcyjno-opisową, analogii środowiskowych oraz analiz kartograficznych. Zaproponowano działania i przedsięwzięcia zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu proponowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze.

Oceny i analizy uwarunkowane były jakością i skalą materiałów źródłowych oraz danych udostępnianych przez stosowne instytucje.

Przy opracowaniu poszczególnych zagadnień środowiska przyjęto ustawowe definicje podstawowych pojęć podane w przepisach odrębnych.

Opracowanie składa się z części opisowej, ilustrowanej fotografiami wraz z tematycznymi mapkami w postaci schematów (spis zamieszczony na końcu tekstu).

2 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

W rozdziale dokonano krótkiej charakterystyki środowiska, terenu będącego przedmiotem projektu mpzp, a w szczególności rozpoznaniu pod względem budowy geologicznej i rzeźby, warunków hydrologicznych, klimatycznych, gleb, bioróżnorodności fauny i flory, zasobów krajobrazowych oraz obecnego sposobu użytkowania terenu objętego opracowaniem mpzp.

2.1 Położenie administracyjne

Obszar objęty opracowaniem, o powierzchni ok. 11,73 ha, zlokalizowany jest w zachodniej części województwa podkarpackiego, na terenie powiatu dębickiego, w gminie Żyraków. Leży on w obrębie ewidencyjnym Wola Żyrakowska, pomiędzy drogą powiatową nr 2402R relacji Zasów -Wola Żyrakowska a granicą z miejscowością Bobrowa.

Ryc. 1. Położenie administracyjne analizowanego terenu
źródło: https://www.openstreetmap.org/

2.2 Położenie fizyczno-geograficzne

Położenie obszaru opracowania na tle aktualnego podziału Polski (Solon i in. 2018):

Megaregion: Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska (5)

Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51)

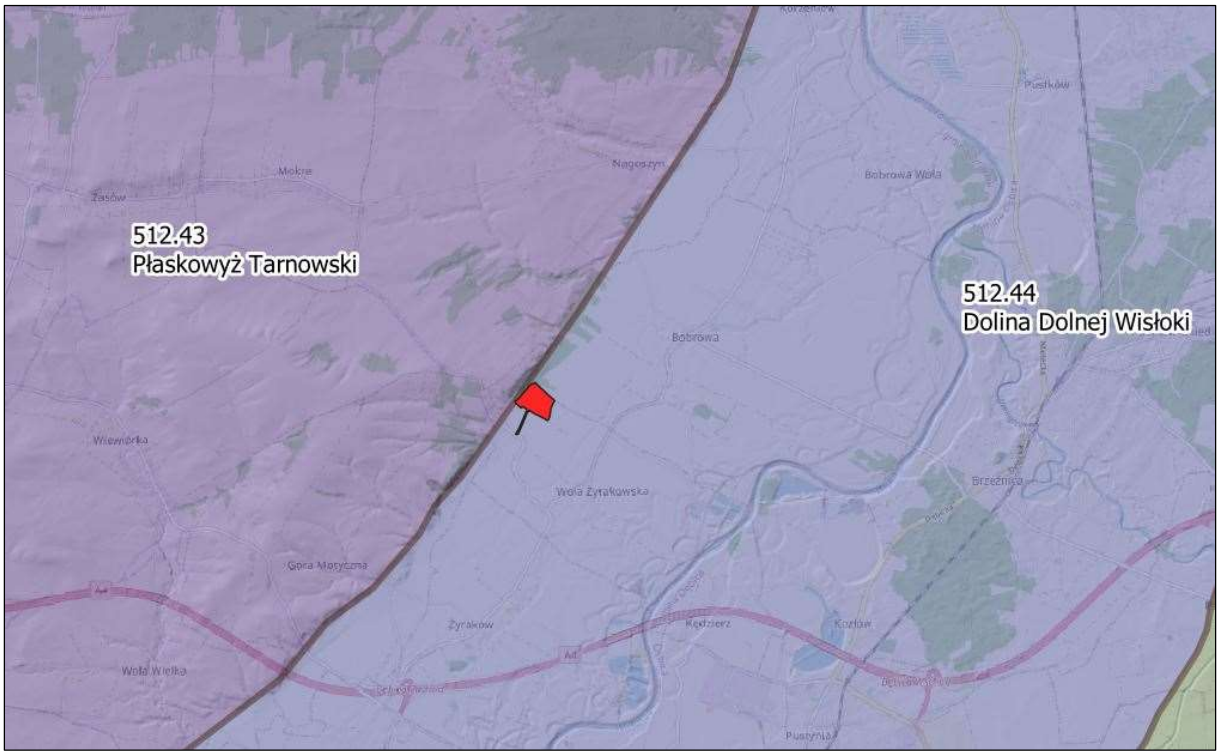
Podprowincja: Podkarpacie Północne (512)

Makroregion: Kotlina Sandomierska (512.4-5)

Mezoregion: **Dolina Dolnej Wisłoki (512.44)**

Obszar opracowania leży w Kotlinie Sandomierskiej, rozległym zapadlisku o założeniu tektonicznym, zwanym zapadliskiem przedkarpackim, wyerodowanym przez rzeki, o kształcie zbliżonym do trójkąta, wypełnionym mioceńskimi osadami (do 2500 m miąższości na skraju Karpat). Rozpatrując położenie w skali mniejszych jednostek fizycznogeograficznych, obszar leży w holoceńskiej dolinie Wisłoki wraz z przyległymi równinami jej nadzalewowych tarasów plejstoceńskich. Dolinę wypełniają współczesne utwory korytowe, tarasu rędzinnego z czterema podpoziomami tarasowymi z licznymi starorzeczami, oraz trzystopniowy taras wyższy (nadzalewowy).

Rzeźba terenu na tym obszarze charakteryzuje się niewielkimi deniwelacjami terenu. Jest to teren płaski, zlokalizowany na wysokości ok. 188 m n.p.m. w części wschodniej i centralnej do 190 m n.p.m. w części zachodniej. Deniwelacje terenu są niewielkie i wynoszą około 2 metrów.

Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne obszaru opracowania
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z geoportal.gov.pl

2.3 Użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem mpzp

Obszar, dla którego sporządzany jest niniejszy dokument charakteryzuje się jednorodnością w sposobie zagospodarowania terenu. W jego obrębie występują tereny użytków zielonych na których zaprzestano produkcji rolnej. Teren ten ulegał sukcesji wtórnej i zarastaniu przez drzewa i krzewy, które były jednak sukcesywnie usuwane.

Ryc. 3. Położenie obszaru opracowania na ortofotomapie
źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl

2.4 Budowa geologiczna i surowce mineralne

Przedmiotowy obszar leży w obrębie jednostki strukturalnej zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim. Utworzyło się ono w miocenie w wyniku zalewów morskich. Pierwszy zalew miał miejsce w helwecie – tworzyły się wówczas osady ilaste, ułożone na osadach karbońskich. Drugi zalew morski wystąpił w dolnym tortonie – w jego wyniku wytworzyły się prawie wyłącznie skały ilaste. Trzeci zalew datowany także na torton przyszedł od wschodu – z tego okresu pochodzą osady ilaste znane jako iły krakowieckie. Z końcem miocenu w wyniku ruchów dźwigających, jakie nastąpiły w Karpatach, morze zajmujące Zapadlisko zostało zepchnięte ku północy. Następnie doszło do przerwania połączenia z otwartym morzem i zbiornik sarmacki zaczął ulegać wysładzaniu. Powstały w nim osady piaszczyste i żwirowate reprezentujące dolny sarmat. Osady mioceńskie przykryte są warstwą fluwioglacjalnych osadów wieku plejstoceńskiego.

Utwory neogenu są reprezentowane przez kompleksy mioceńskich osadów morskich (warstwy przeworskie i tarnobrzeskie poziomu wołyńskiego) wykształcone w postaci łupków i iłów krakowieckich z wkładkami mułowców i piasków wieku sarmat-miocen. Utwory te nie występują na powierzchni obszaru badań. Na dokumentowanym terenie strop łupków mioceńskich leży na głębokości ok. 8, 0 – 8,6 m ppt.

Na osadach tych zalegają utwory czwartorzędu, które są reprezentowane przez warstwy plejstocenu i holocenu. Plejstocen wykształcony jest w dolinie Wisłoki jako mady, mułki, a

przede wszystkim piaski i żwiry budujące na obszarze badań terasę zalewową. Powstanie utworów plejstocenu związane jest ze zlodowaceniem południowopolskim.

Holocen, wykształcony jako mułki (namuły), piaski gliniaste, gliny i pyły, buduje terasę nadzalewową Wisłoki, a jego utwory "włożone" są w terasę nadzalewową, rędzinną. Ponadto osady holoceńskie występują w erozyjnych dolinkach cieków rozcinających wysoczyznę, lub w obszarach starorzeczy Wisłoki.

Na dokumentowanym terenie dominują utwory pochodzenia rzecznego, reprezentowane przez:

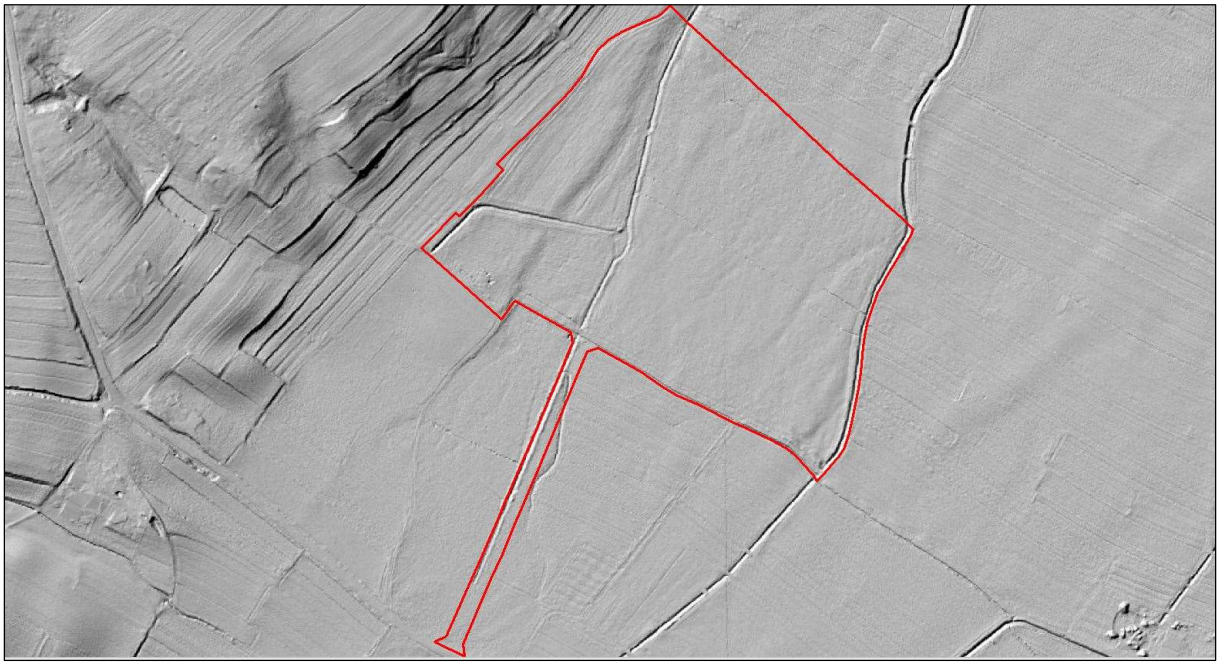
- Piaski, żwiry i mułki rzeczne tarasów nadzalewowych (Wisłoki) 11,0 – 12,0 m n. p. rzeki,
- gliny, gliny pyłowate, mułki i piaski, deluwialne.

2.4.1 Złoża kopalin

W obrębie analizowanego obszaru nie występują udokumentowane złoża kopalin.

2.5 Rzeźba terenu

Rzeźba terenu na obszarze charakteryzuje się niewielkimi deniwelacjami terenu. Jest to teren płaski, zlokalizowany na wysokości ok. 188 m n.p.m. w części wschodniej i centralnej do 190 m n.p.m. w części zachodniej. Deniwelacje terenu są niewielkie i wynoszą około 2 metrów.

Ryc. 4. Rzeźba terenu w rejonie obszaru
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CODGIK

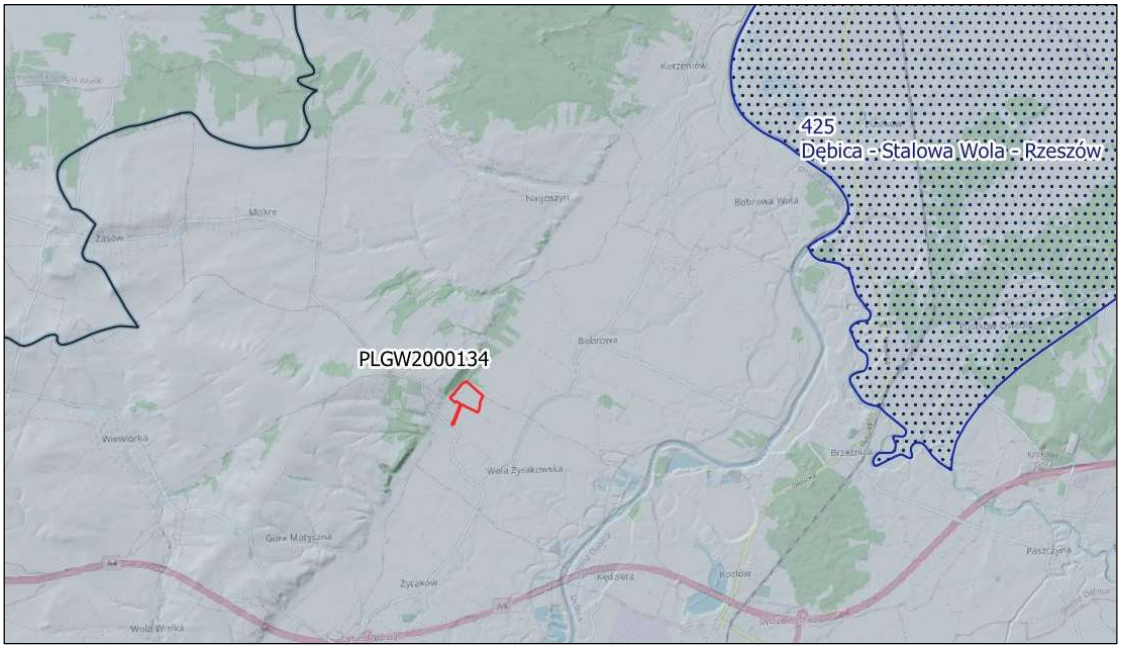
2.6 Wody podziemne i powierzchniowe

2.6.1 Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym, gmina Żyraków położona jest w regionie przedkarpackim (XIII) makroregionu południowego. W oparciu o zebrane materiały geologiczne i hydrogeologiczne wydzielono następujące użytkowe poziomy wodonośne: czwartorzędowy obejmujący fragment doliny Wisłoki i Czarnej oraz pradolin Wisły i Wisłoki, kredowy (fliszowy) związany z warstwami inoceramowymi, piaskowcowo-łupkowymi Karpat Zewnętrznych.

Czwartorzędowy poziom wodonośny jest dobrze rozpoznany. Budują go osady rzeczne doliny Wisłoki oraz pradoliny przykarpackiej, wykształcone w postaci żwirów i piasków. Zasilanie wód podziemnych odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także infiltrację wód powierzchniowych. Najlepsze warunki infiltracji występują w obrębie terasów holoceńskich Wisłoki a więc tam, gdzie występują utwory charakteryzujące się wysoką przepuszczalnością. W związku z brakiem właściwości retencyjnych w tych osadach, poziom wodonośny w sąsiedztwie rzeki uzależniony jest ściśle od jej stanów. Występuje on na ogół na głębokości do 7 m p.p.t. Wody omawianego poziomu związane z utworami żwirowo-piaszczystymi stanowią ciągły horyzont o charakterze swobodnym. Obszar opracowania położony jest poza Głównym Zbiornikami Wód Podziemnych. Najbliżej zlokalizowany GZWP nr 425 „Dębica - Stalowa Wola – Rzeszów" znajduje się w odległości około 5 km na północny-wschód od obszaru opracowania.

Teren w całości położony jest w obrębie JCWPd nr 134.

Ryc. 5. Położenie terenu opracowania względem JCWPd i GZWP
źródło: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy: http://m.bazagis.pgi.gov.pl/cbdg

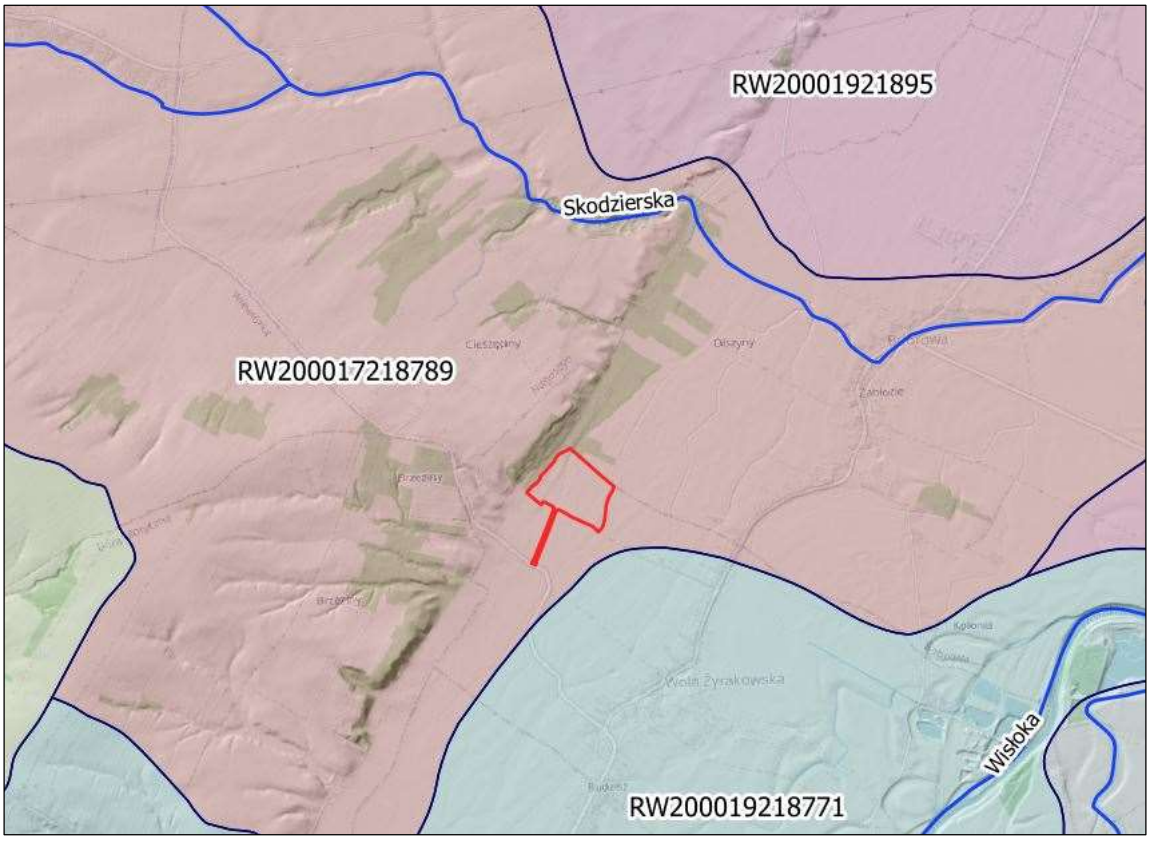
2.6.2 Wody powierzchniowe

Cały analizowany obszar leży w zlewni Wisłoki – rzeki II rzędu, będącej dużym prawobrzeżnym dopływem Wisły. Rzeka Wisłoka o długości 163,6 km bierze początek w Beskidzie Niskim na wysokości 600 m n.p.m. i uchodzi do rzeki Wisły w 226,8 km jej biegu.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w zlewni elementarnej potoku Skodzierskiego, będącego lewobrzeżny dopływem Wisłoki. Jej koryto znajduje się w odległości około 1,5 km na północ od obszaru opracowania. Okresowe cieki powierzchniowe (rowy) z przedmiotowego terenu uchodzą do potoku Skodzierskiego.

Obszar opracowania leży na terenie JCWP „Skodzierska" PLRW200017218789.

Dla cieków powierzchniowych analizowanego obszaru i terenów sąsiednich najniższe wartości średnich stanów wód występują we wrześniu i październiku. Niewielki ich wzrost, ma miejsce w okresie letnim końcem lipca, po których ma miejsce stałe obniżanie stanów, aż do wystąpienia niżówki jesiennej. Analogiczna sytuacja ma miejsce w okresie zimowym, kiedy po opadach zachodzi powolne opadanie poziomu wody, aż do osiągnięcia niżówki zimowej.

Ryc. 6. Położenie obszaru opracowania względem JCWP
źródło: www.geoportal.gov.pl

Tab. 1. Parametry JCWP oraz JCWPd według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016)

L.p.	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status	Cel środowiskowy		Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły
					Cel dla stanu/potencjału ekologicznego	Cel dla stanu chemicznego			
1	PLRW20001 7218789	Skodzierska	Potok nizinny piaszczysty	Sztuczna część wód	Dobry potencjał ekologiczny	Dobry stan chemiczny	dobry	niezagrożona	-

L.p.	Europejski kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły
1	PLGW2000134	Dobry	Dobry	Niezagrożona	Jastrząbsko-Żdżarski Obszar Chronionego Krajobrazu (województwo małopolskie) Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy PLB180005 Puszcza Sandomierska PLH180022 Klonówka PLH180023 Las nad Braciejową PLH180049 Tarnobrzeska Dolina Wisły PLH180053 Dolna Wisłoka z dopływami Rezerwat Zabłocie Rezerwat Końskie Błota Rezerwat Bagno Przecławskie Rezerwat Torfy

Zbiorniki wodne

W granicach obszaru nie występują naturalne zbiorniki wodne.

2.7 Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego

Analizowany fragment gminy Żyraków położony jest w dzielnicy klimatycznej sandomiersko-krakowskiej. Ilość dni z temperaturą dobową niższą od 0ºC wynosi 90, a pokrywa śnieżna zalega średnio 80-85 dni w roku. Średnia temperatura stycznia wynosi –3ºC z kolei średnia temperatura lipca kształtuje się na poziomie 18ºC. Okres wegetacyjny w tej dzielnicy klimatycznej trwa od 210 do 220 dni. W ciągu całego roku opady sięgają 680-720 mm, a w lipcu kształtują się na poziomie 100 mm.

Zjawiska cyrkulacyjne charakteryzują się tu wyraźną sezonowością. Od października do stycznia i w marcu występuje przewaga cyrkulacji zachodniej. Styczeń charakteryzuje spływ mas powietrza z kierunku południowo-wschodniego, a w kolejnym miesiącu występuje przewaga wiatrów z południa. Na przełomie kwietnia i maja występuje zmiana kierunku adwekcji z zachodniej na północną, a w miesiącach letnich istotne znaczenie mają adwekcje ze wschodu. Wrzesień jest miesiącem o przejściowym w charakterze typów cyrkulacji z przewagą kierunków spływów z kierunku północnozachodniego i południowego.

Dominują wiatry z kierunku zachodniego – 19,4%, południowo-zachodniego – 18% oraz południowego – 15,4%. Wiatry silne (7 m/s) występują w 3,5% ogółu obserwacji i notowane są najczęściej dla kierunków zachodnich, północno-zachodnich oraz południowych.

Jakość sanitarna powietrza to ważny czynnik zdrowotny, gdyż człowiek wystawiony jest na bezpośredni kontakt z zanieczyszczeniami zawartymi w powietrzu. Poprawa jakości powietrza ma wpływ korzystny na stan sanitarny środowiska i zdrowie ludzi.

Corocznie w Polsce dokonywana jest ocena jakości powietrza pod kątem jego zanieczyszczenia 12 substancjami: dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu, tlenkiem węgla, benzenem i ozonem, pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5 oraz zanieczyszczeniami oznaczanymi w pyle PM10: ołowiem, arsenem, kadmem, niklem i benzo(a)pirenem. Pomimo stałej poprawy jakości powietrza w Polsce istotnym problemem nadal pozostają: w sezonie zimowym – ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, a w sezonie letnim – zbyt wysokie stężenia ozonu troposferycznego (KPOP).

Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim w 2020 roku została wykonana według zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE oraz decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej 2011/850/UE z dnia 12 grudnia 2011 r.

Oceny jakości powietrza odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami. Obszar opracowania należy do strefy „podkarpackiej". Roczna ocena została wykonana w oparciu o wyniki pomiarów przeprowadzonych w 2020 roku na stałych stacjach monitoringu.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na:

- ochronę zdrowia ludzi,
- ochronę roślin.

W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia uwzględnia się następujące zanieczyszczenia: SO_2, NO_2, CO, C_6H_6, O_3, pyłu zawieszonego PM10, pyłu PM2,5 oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyle PM10. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO_2, tlenki azotu NO_X i ozon O_3 .

Strefy zalicza się do określonej klasy (A, C), w oparciu o ocenę poziomu wymienionych wyżej substancji w powietrzu. Określa się jedną klasę strefy ze względu na ochronę zdrowia i jedną klasę ze względu na ochronę roślin.

Kryteria zaliczenia strefy do określonej klasy:

- **Klasa strefy A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekraczający poziomu dopuszczalnego/docelowego
- **Klasa strefy C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego/docelowego

Poniższe tabele przedstawiają wynikowe klasy jakości powietrza w strefie podkarpackiej w roku 2020 dla kryterium ochrony zdrowia i roślin.

Tab. 2. Klasyfikacja strefy podkarpackiej w zakresie jakości powietrza

	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia ludzi											
zanieczyszczenia	SO_2,	NO_2	CO	C_6H_6,	O_3	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
klasa	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C

	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona roślin		
zanieczyszczenia	SO_2,	NOx	O_3
klasa	A	A	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. GIOŚ.

Zgodnie z klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia strefa podkarpacka otrzymała wynikową klasę C, ze względu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5. Oznacza to, że poziomy stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 przekraczają wartości dopuszczalne w ciągu roku częściej niż 35-razy, poziom stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 przekracza

poziom dopuszczalny oraz poziom stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu przekracza poziom docelowy w roku kalendarzowym.

2.8 Gleby

W ekosystemach lądowych, zarówno naturalnych, jak i ukształtowanych przez człowieka, gleba jest ogniwem łączącym podłoże geologiczne i ożywioną część ekosystemu. Wiele podstawowych właściwości gleba dziedziczy od skały macierzystej, z której się wytworzyła, ale tempo i kierunek procesów glebotwórczych, a także ekologiczna i użytkowa wartość gleby zależą od wielu innych, równocześnie działających czynników środowiskowych: klimatu, stosunków wodnych, ukształtowania terenu, pokrywającej roślinności oraz działalności człowieka.

Według mapy glebowo-rolniczej w skali 1:100 000, na obszarze objętym opracowaniem występują gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne należące do kompleksu 4 – żytni bardzo dobry /pszenno-żytni/, 5 – żytni dobry, 6 – żytni słaby i 2z – użytki zielone średnie.

Według bonitacyjnej klasyfikacji gleb grunty na przedmiotowym obszarze zaliczane są do klasy IV i V.

2.9 Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna

Przyrodnicze komponenty środowiska abiotycznego (biotop) i ich zróżnicowanie przestrzenne, decydują o naturalnej szacie roślinnej i faunie, które tworzą biocenozy zróżnicowane gatunkowo, a tym samym odzwierciedlają bioróżnorodność gatunkową i ekosystemową. Różnorodność biologiczna w krajobrazie jest zjawiskiem bardzo złożonym, gdyż obejmuje zarówno różnorodność genetyczną, gatunkową jak i różnorodność ekosystemów.

Według geobotanicznego podziału Matuszkiewicza (2008a), obszar opracowania leży w:
Prowincji:Bałtyckiej
Podprowincji: Środkowoeuropejskiej
Dziale: Wyżyn Południowopolskich
Krainie: Kotliny Sandomierskiej
Okręgu: Niepołomicko-Tarnowskim
Podokręgu: **Doliny Dolnej Wisłoki**

Poszczególne jednostki geobotaniczne odznaczają się swoistym przestrzennym układem roślinności, wynikającym ze zróżnicowania rzeźby, budowy geologicznej i stosunków hydrologicznych.

Pierwotne przestrzenne rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w pełni odzwierciedlało naturalny układ pomiędzy warunkami glebowo-klimatycznymi a roślinnością występującą na danym obszarze.

Potencjalną roślinność naturalną obszaru, stanowi przede wszystkim nadrzeczny łęg jesionowo-wiązowy *Ficario-Ulmetum typicum* oraz niżowy łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* (Matuszkiewicz 2008b).

Współczesny stan roślinności jest zależny przede wszystkim od prowadzonej od wieków działalności człowieka.

Analizowany obszar obejmuje prawdopodobnie dawne tereny użytków zielonych (o mniejszej głębokości występowania wód podziemnych). Teren ten ulegał sukcesji wtórnej i zarastaniu przez drzewa i krzewy, które były jednak sukcesywnie usuwane. W wyniku zaprzestania użytkowania tego terenu, wykształciła się kombinacja gatunków zarówno

Obecnie w terenie tym dominuje zdecydowanie roślinność siedlisk ruderalnych i segetalnych, ale miejscami również roślinność typowa dla siedlisk wilgotnych (obrzeża rowów). Są to takie gatunki jak: komosa biala (Chenopodium album), rdest ostogorzki (Persicaria hydropiper), sit rozpierzchły (Juncus effesus), wierzbownica drobnokwiatowa (Epilobium parviflorum), uczep trójlistkowy (Bidens tripartitia), koniczyna łakowa (Trifolum pratense), tojeść pospolita (Lysimachia vulgaris), poziewnik szorstki (Galeopsis tetrahit), pokrzywa zwyczajna (Urtica dioica), przytulia pospolita (Galium mollugo), podagrycznik pospolity (Aegopodium podagraria), krwawnik pospolity (Achillea millefolium), jaskier ostry (Ranunculus acris), żabieniec babka wodna (Alisma plantago-aquatica), nawłoć późna (Solidago gigantea), ostrożeń polny (Cirsium arvense), maruna bezwonna (Matricaria perforata), szarłat szorstki (Maranthus retroflexus), chwastnica jednostronna (Echinochloa crus-galli), włośnica sina (Setaria pumila), konyza kanadyjska (Conyza canadensis).

Nielicznie (głównie na obrzeżach), występują drzewa i krzewy, takich gatunków jak: wierzba szara (Salix cinerea), wierzba iwa (Salix caprea), brzoza brodawkowata (Betula pendula), trzmielina zwyczajna (Euonymus europaea), siewki dębu (Quercus sp.).

Na terenie tym, okresowo pojawiają się gatunki zwierząt, związane z siedliskami upraw rolnych oraz terenami zadrzewień. Są to przede wszystkim ptaki, żerujące na tym terenie, ale również pospolite gatunki ssaków, jak sarna (Capreolus capreolus) czy też lis (Vulpes vulpes). W miejscach suchych i nasłonecznionych można zaobserwować jaszczurkę zwinkę (Lacerta agilis).

Fot. 1. Niewielkie obniżenie terenu w części centralnej

Fot. 2. Pas nawłoci wzdłuż rowu melioracyjnego

Fot. 3. Centralny rów okresowo wypełniony wodą

Fot. 4. Samiec sarny w części północno-zachodniej

2.10 Walory krajobrazowe i kulturowe

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, wprowadziła do definicję krajobrazu, jako postrzeganej przez ludzi przestrzeni, zawierającej elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowanej w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Ustawa o ochronie przyrody określa także pojęcie walorów krajobrazowych, jako wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka.

Obszar objęty opracowaniem nie wyróżnia się szczególnymi walorami architektonicznymi i krajobrazowymi, nie występują na nim parki kulturowe, parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, a także obiekty znajdujące się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszary Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO lub obszary i obiekty proponowane do umieszczenia na tych listach. Dla województwa podkarpackiego nie sporządzono audytu krajobrazowego w rozumieniu art. 38a Ustawy, a tym samym nie zostały określone krajobrazy priorytetowe czyli szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno – widokowe.

Płaskie tereny terasy nadzalewowej Wisłoki, zajęte głównie pod działalność rolniczą i intensywnie rozwijającą się zabudowę, nie odznaczają się wysokimi walorami krajobrazowymi. Nie występują w jego granicach obiekty wpisane do rejestru zabytków, ewidencji zabytków, a także żadne ze zidentyfikowanych stanowisk archeologicznych.

Fot. 5. Obszar opracowania w części północno-zachodniej

2.11 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Działalność człowieka powoduje istotne zmiany w tzw. klimacie akustycznym. Jako hałas według przepisów rozumiemy każdy dźwięk, który w danych warunkach jest

określany, jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Podstawą prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, art. 112 stwierdza: *„ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany, zapobieganiu ich powstawaniu lub przenikaniu do środowiska".*

Należy pamiętać, iż prawo ochrony środowiska traktuje hałas, jako jedno z zanieczyszczeń środowiska i w związku z tym, poddaje go takim samym zasadom i obowiązkom jak w przypadku innych zanieczyszczeń. Bardzo często problem hałasu jest bagatelizowany, a jednocześnie badania naukowe wykazują, że dla przeciętnego człowieka hałas jest kilkakrotnie bardziej dokuczliwy niż np. zanieczyszczenie powietrza.

Na analizowanym obszarze, nie występują stałe antropogeniczne źródła hałasu. Mało uciążliwy jest okresowy hałas, związany z działalnością rolniczą na terenach przylegających do obszaru opracowania.

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest naturalnym elementem natury i zawsze istniało w środowisku ziemskim. Jednak od początku XX wieku, w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, nieustannie rozwijającymi się technologiami bezprzewodowymi, a także zmianami w stylu pracy i zachowaniach społecznych, środowisko coraz bardziej poddawane jest działaniu pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez sztuczne źródła. Obecnie człowiek pozostaje w nieprzerwanej ekspozycji na oddziaływanie pól elektromagnetycznych o rożnych częstotliwościach, pochodzących od wszelkiego rodzaju urządzeń i instalacji wykorzystywanych w przemyśle, jak i tych powszechnie używanych przez człowieka. Do najważniejszych źródeł promieniowania zaliczyć należy przede wszystkim stacje i linie energetyczne, nadajniki radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Na analizowanym terenie znajduje się transformator nN/SN..

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Badania poziomów pól elektroenergetycznych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Wg danych za 2018 rok na terenie województwa podkarpackiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

2.12 Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych

2.12.1 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody

Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień.

Celem ochrony przyrody jest: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Obszar opracowania leży poza obszarami objętymi ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

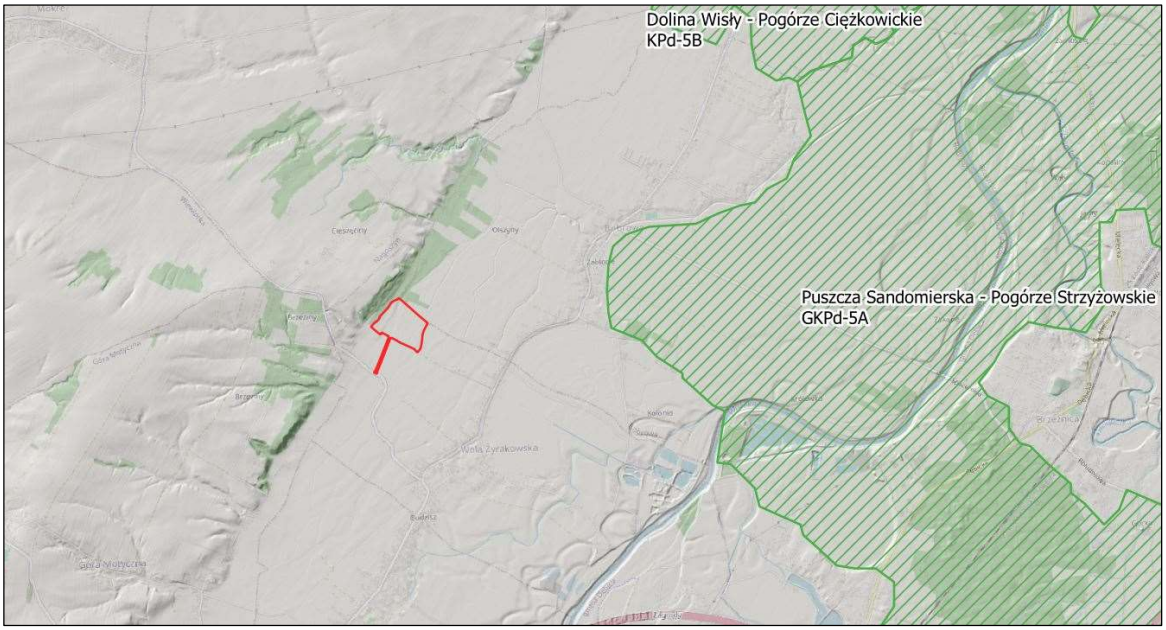
W przypadku konieczności naruszenia zakazów, w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową, niezbędne jest uzyskanie odpowiednich zezwoleń, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zezwolenia takie muszą być uzyskane przez osobę, która zamierza naruszyć zakazy w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową.

Korytarze ekologiczne

Rozwój cywilizacyjny wiąże się z zajmowaniem nowych terenów niezbędnych do rozbudowy sieci osadniczej, wzrostem gęstości sieci infrastruktury powierzchniowej i liniowej oraz presją innych form oddziaływania człowieka na środowisko. Efektem tych procesów jest fragmentacja krajobrazu, polegająca na ciągłym dzieleniu płatów przyrodniczych barierami ekologicznymi na coraz to mniejsze części. Zanik i izolacja obszarów siedliskowych powoduje ograniczenie dyspersji, migracji i swobodnej wymiany genów wielu gatunków, co stanowi poważne zagrożenie dla bioróżnorodności. Odpowiedzią na proces fragmentacji siedlisk jest koncepcja ochrony korytarzy ekologicznych. Podstawowym zadaniem korytarzy jest zapewnienie ciągłości tras umożliwiających przemieszczanie się organizmów pomiędzy płatami siedlisk. Najbardziej aktualna mapa, wskazująca sieć korytarzy ekologicznych w skali całej Polski, opracowana

została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Głównym założeniem merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcjonalnym - przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura 2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych (Jędrzejewski 2011).

Obszar opracowania leży poza siecią projektowanych korytarzy ekologicznych.

Ryc. 7. Położenie obszaru opracowania w stosunku do sieci proponowanych korytarzy ekologicznych

źródło: www.korytarze.pl

2.12.2 Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Gleby wysokich klas bonitacyjnych

W obrębie obszaru opracowania nie występują gleby wysokich klas bonitacyjnych.

Tereny leśne

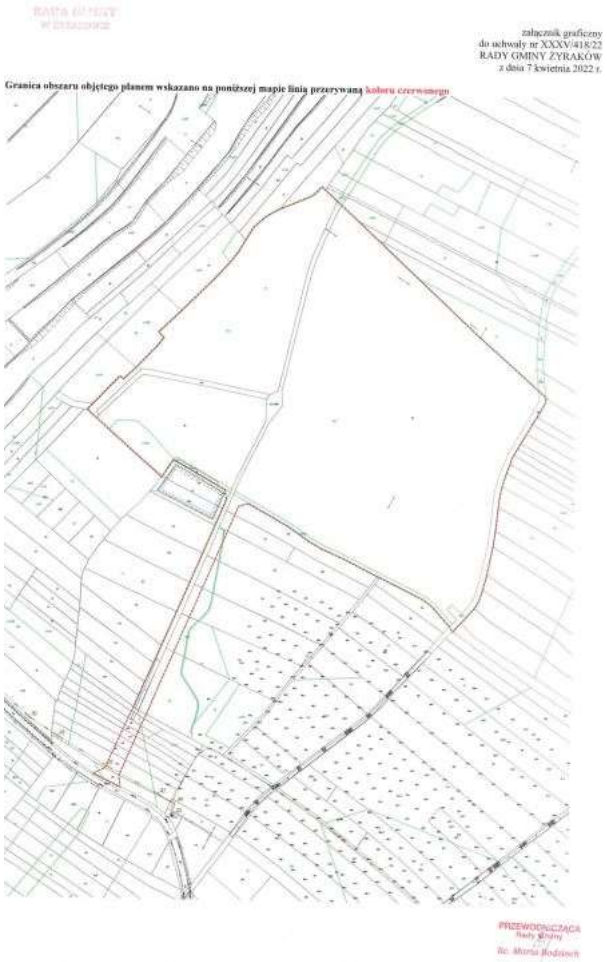
W obrębie obszaru nie występują grunty leśne.

3 Informacje o zawartości, głównych celach projektu mpzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

3.1 Zakres terytorialny projektu mpzp

Granice obszaru, objętego procedurą sporządzania mpzp, określono na załączniku graficznym zgodnie z podjętą uchwałą nr XXXV/418/22 Rady Gminy Żyraków z dnia 7

kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków w miejscowości Wola Żyrakowska.

Ryc. 8. Załącznik do uchwały nr XXXV/418/22 Rady Gminy Żyraków z dnia 7 kwietnia 2022 r.
źródło: UG Żyraków

3.2 Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie mpzp

Celem opracowania planu jest wyznaczenie przede wszystkim terenów sportu i rekreacji jako atrakcji w miejscowości oraz towarzyszących im usług. Miejscowość Wola Żyrakowska jako jedna z dwóch miejscowości w Gminie Żyraków nie posiada obiektu sportowego, który aktywizowałaby mieszkańców, zwłaszcza dzieci do aktywności fizycznej. Biorąc pod uwagę realne zapotrzebowanie oraz możliwości w miejscowości Wola Żyrakowska powstanie otwartej strefy o charakterze sportowo-rekreacyjnym znacząco poprawiłoby potencjał miejscowości oraz stworzyłoby nowe możliwości spędzania czasu dla mieszkańców.

Ustala się następujące symbole w projekcie planu dla określenia podstawowego przeznaczenia terenów:

1U i 2U – tereny usług z podstawowym przeznaczeniem pod usługi publiczne i usługi komercyjne;

1KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

1U – teren usług;

1US – teren usług sportu i rekreacji;

1KDD, 2KDD, 3KDD – tereny drogi dojazdowej;

1KOP, 2KOP – tereny parkingu.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

1) *w terenach oznaczonych symbolami **1U i 1US** zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem:*
   a) *obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,*
   b) *dróg o nawierzchni twardej, obiektów mostowych w ciągu drogi;*
2) *zakaz lokalizacji w granicach planu przedsięwzięć związanych z zagospodarowaniem odpadów (zbieranie, przetwarzanie odpadów);*
3) *nakaz stosowania rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie odpowiednich przejść i przepustów, mających na celu umożliwienie swobodnej migracji zwierząt;*
4) *nakaz utrzymania ciągłości i funkcjonalności cieku lub rowu;*
5) *dopuszczenie wykonywania robót budowlanych obejmujących przebudowę, remont, rozbudowę i wykonanie nowego przebiegu rowów i cieków, wykonanie przepustów oraz obiektów mostowych, z możliwością zarurowania odcinków koryta;*
6) *w oznaczonym na rysunku planu **obszarze zielonej przestrzeni publicznej** zlokalizowanym w terenie **1US** ustala się:*
   a) *zakaz lokalizacji obiektów budowlanych z wyłączeniem:*
      – *elementu kompozycyjnego, o którym mowa w lit. c,*
      – *terenowych urządzeń rekreacyjnych,*
      – *liniowych obiektów infrastruktury technicznej i drogowej,*
      – *pompowni ścieków,*
      – *urządzeń wodnych oraz przepustów i obiektów mostowych,*
   b) *nakaz utrzymania minimum 50 % powierzchni zapewniającej przepływ i infiltrację wód,*
   c) *nakaz realizacji, w miejscu wskazanym na rysunku planu, **elementu***

***kompozycyjnego** w postaci np. obelisk, pomnik, fontanna, wieża zegarowa, pojedynczy budynek dla obsługi ruchu sportowo-rekreacyjnego o powierzchni zabudowy nie większej niż 100 m^2,*

d) dopuszcza się możliwość prowadzenia prac konserwacyjnych i modernizacyjnych koryta cieku i rowu;

7) nakazuje się zachować powierzchnię biologicznie czynną zgodnie z ustaleniami szczegółowymi planu dla poszczególnych terenów;

8) w granicach planu dopuszcza się lokalizację urządzeń wodnych niezbędnych dla realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód, ochroną przeciwpowodziową, ochroną bioróżnorodności i kompensacją przyrodniczą;

9) w granicach planu dopuszcza się lokalizację konstrukcji oporowych;

10) zakaz wykonywania prac ziemnych polegających na nadsypywaniu terenu w odniesieniu do poziomu istniejącego, z wyjątkiem wykorzystania wydobytych mas ziemnych w trakcie robót budowlanych na terenie, na którym zostały wydobyte.

3.3 Powiązania projektu mpzp z innymi dokumentami

W projekcie mpzp uwzględniono uwarunkowania wynikające z powiązań projektowanego dokumentu z innymi dokumentami w szczególności:

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego**

Według informacji zawartej w piśmie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego znak: RR-VII.7634.54.2022.KCH z dnia 30.05.2022 r., elementy które należy uwzględnić w projekcie mpzp to:

– Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej (gmina Żyraków).

- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków**

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Żyraków uchwalonego uchwałą nr XII/109/99 Rady Gminy w Żyrakowie z dnia 9 grudnia 1999 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żyraków, zmienionego uchwałami Rady Gminy Żyraków: nr XIX/180/08 z dnia 30 października 2008 r., nr XXVII/284/09 z dnia 16 października 2009 r., nr VI/35/15 z dnia 31 marca 2015 r., nr XVI/118/15 z dnia 30 grudnia 2015 r., nr XXXIX/278/17 z dnia 30 maja 2017 r. - dla terenu objętego sporządzeniem planu został wyznaczony kierunek rolniczej przestrzeni produkcyjnej – tereny rozwoju rolnictwa.

Koniecznym będzie zatem wyprzedzająco przeprowadzenie procedury planistycznej w sprawie sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków.

- ***Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby sporządzenia VIII zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Żyraków oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Żyraków, w miejscowości Wola Żyrakowska***

Według opracowania ekofizjograficznego, na badanym terenie nie ma obszarów, które wymagałyby objęcia szczególną ochroną.

Opracowanie ekofizjograficzne nie zawiera przeciwwskazań dla planowanego sposobu zagospodarowania.

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W dłuższej perspektywie czasowej nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania skutków realizacji analizowanego projektu mpzp na środowisko.

Stan środowiska na obszarze projektu mpzp, opisany został w rozdziale 2 niniejszej prognozy.

5 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji mpzp

Dotychczasowy stan zagospodarowania obszaru nie zawiera obiektów ani takich rodzajów użytkowania, które przy nie zmienionym w sposób zasadniczy funkcjonowaniu, mogłyby powodować niepożądane przekształcenia lub degradację środowiska.

Powierzchnia obszaru podlega sukcesji wtórnej w wyniku wkraczania roślinności synantropijnej i gatunków drzew lekkonasiennych (brzoza, sosna) na dawne tereny użytków rolnych i można zakładać, że w znacznym stopniu proces ten będzie kontynuowany w przypadku braku uchwalenia projektu mpzp.

6 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Problemy ochrony środowiska powinny być częściowo rozwiązane już na etapie tworzenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Planowanie uwzględniające potrzebę zachowania walorów przyrodniczych, w tym obiektów i obszarów prawnie chronionych może pozwolić na utrzymanie środowiska przyrodniczego w odpowiednim stanie i zapewnić jego dobre funkcjonowanie. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może skutecznie gwarantować zachowanie zasobów przyrody w dobrym stanie i zapewnienie dobrego funkcjonowania środowiska. Szczególnej wagi powyższe nabiera w aspekcie wprowadzania nowych obszarów funkcjonalnych.

Główne problemy ochrony środowiska, które identyfikowane są w skali całego województwa, to zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym, szczególnie w okresach jesienno-zimowych, w obrębie zwartej zabudowy miejscowości.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu mpzp

Przy formułowaniu ustaleń analizowanego projektu mpzp miały zastosowanie cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym:

Strategiczne dokumenty krajowe uwzględniają międzynarodowe konwencje i umowy ratyfikowane przez Polskę takie jak m.in.:

- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. wraz z Protokołem Kartageńskim o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej.
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. wraz z Protokołem z Kioto do Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu z 11 grudnia 1997 roku oraz Porozumienia paryskiego, przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r.
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.
- Konwencja w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Konwencja Sztokholmska).

Niniejsza prognoza jest efektem zastosowania przepisów konwencji z Aarhus, która zakłada udział społeczeństwa w odniesieniu do planów, programów i wytycznych polityki mających znaczenie dla środowiska.

Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym:

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w sposób następujący:

- zachowanie, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest 7 Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza 9 celów priorytetowych do osiągnięcia do 2020 r.

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,
4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,
5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,
6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,
7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,
8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,
9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym:

Zgodnie z Konstytucją, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) a ochrona środowiska jest

obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).

Na poziomie krajowym kluczową w obszarze wpływu środowiska na jakość życia jest Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r." (BEIŚ), która jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii rozwoju w ramach Strategii Rozwoju Kraju do 2020 r. Celem głównym Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę. Cel główny BEiŚ realizowany będzie przez cele szczegółowe i kierunki interwencji.

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- 1.1. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin
- 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody
- 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna
- 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią

Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

- 2.1. Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii
- 2.2. Poprawa efektywności energetycznej
- 2.3 Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych
- 2.4. Modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej, w tym przygotowanie do wprowadzenia energetyki jądrowej
- 2.5. Rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy
- 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii
- 2.7. Rozwój energetyki na obszarach podmiejskich i wiejskich

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- 1.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki
- 1.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne
- 1.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki
- 1.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych
- 1.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy

8 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu mpzp

Z uwagi na charakter działań przewidzianych w projekcie dokumentu, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg i częstotliwość oddziaływań, prognozuje się, iż realizacja postanowień przedmiotowego projektu, nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Ponadto w projekcie uchwały zapisano, że w terenach oznaczonych symbolami 1U i 1US zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem:

c) obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
d) dróg o nawierzchni twardej, obiektów mostowych w ciągu drogi.

8.1 Powierzchnia ziemi i gleby

Zmiana rzeźby terenu uwarunkowana jest procesami naturalnymi i oddziaływaniami antropogenicznymi. Przemiany związane z działalnością człowieka wiążą się ściśle z rozwojem osadnictwa, rolnictwa i komunikacji.

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzi zwykle podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych, nie przewiduje się jednak, aby wskazane w projekcie planu przeznaczenie terenu mogło w istotny sposób wpłynąć na rzeźbę terenu. Projekt planu zakazuje wprost *wykonywania prac ziemnych polegających na nadsypywaniu terenu w odniesieniu do poziomu istniejącego, z wyjątkiem wykorzystania wydobytych mas ziemnych w trakcie robót budowlanych na terenie, na którym zostały wydobyte*.

Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków. Opisywane ewentualne oddziaływania będą nieznaczne, o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpić mogą również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Wskutek powstawania fundamentów, może dojść do zaburzenia profilu glebowego oraz jego zanieczyszczenia materiałami budowlanymi. Warstwy wierzchnie pokrywy glebowej będą usuwane, przemieszczane bądź mieszane z innymi materiałami, np. gruzem.

Realizacja ustaleń planu, może spowodować wzrost ilości odpadów, powstających w obrębie nowej zabudowy. W okresie realizacji inwestycji będą to odpady z budowy, a w

trakcie funkcjonowania inwestycji będą to odpady związane z prowadzoną działalnością, a ich rodzaj zależny będzie od charakteru prowadzonej działalności.

W zakresie gospodarki odpadami projekt planu wprowadza zasady:

a) *gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych na zasadach obowiązujących na terenie gminy Żyraków,*
b) *gromadzenie odpadów związanych z prowadzoną działalnością produkcyjną i usługową, w sposób nie zagrażający środowisku i usuwanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.*

8.2 Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne

Należy podkreślić na wstępie, że projekt planu dotyczy niewielkiego obszaru. Nie występują tu obiekty i funkcje strategiczne w aspekcie oddziaływania na klimat.

W wyniku realizacji ustaleń i przeznaczenia terenów określonego w analizowanym projekcie, przewiduje się niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń.

Oddziaływanie skutków realizacji projektu mpzp na powietrze atmosferyczne, w perspektywie krótko- i średnioterminowej, wiązało się będzie z pracą maszyn budowlanych oraz transportem materiałów na place budowy. Będzie to jednak oddziaływanie chwilowe, trwające tylko przez okres realizacji inwestycji.

W perspektywie długoterminowej, w wyniku funkcjonowania nowo zrealizowanych obiektów, może nastąpić nieznaczne pogorszenie warunków aerosanitranych, zależne od rodzaju instalacji, natężenia ruchu samochodowego związanego z funkcjonowaniem obiektów, rodzaju zastosowanych systemów ogrzewania budynków, a także zmiany warunków przewietrzania terenu w wyniku jego zabudowy obiektami kubaturowymi. Skala i rodzaj oddziaływania zależne będą od rodzaju zastosowanych rozwiązań technicznych.

Projekt planu wprowadza zapisy, których celem jest ograniczenie negatywnego wpływu działalności przewidzianych w terenach inwestycyjnych na powietrze atmosferyczne poprzez zaopatrzenie w energię cieplną w oparciu o indywidualne rozwiązania niskoemisyjne.

Wpływ projektu planu na warunki klimatyczne może się przejawiać poprzez emisję zanieczyszczeń, emisję ciepła traconego w procesach ogrzewania budynków, zakłócenie naturalnej równowagi cieplno – wilgotnościowej i radiacyjnej na skutek zwiększonego udziału sztucznego podłoża i tym samym wpływem na klimat w postaci skumulowanej z innymi terenami w skali globalnej.

W zakresie łagodzenia zmian klimatu, w skali planu istotne jest zapewnienie możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. W projekcie planu dopuszcza się z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, alternatywne źródła energii, w tym energii

odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 500 kW lub przekraczającej 500kW lokalizowanych jedynie na dachach obiektów.

Wprowadzenie w życie ustaleń zawartych w projekcie generalnie nie będzie miało istotnego znaczenia dla warunków klimatycznych terenów objętych projektem i obszarów sąsiednich.

8.3 Wody podziemne i powierzchniowe

Wody powierzchniowe oraz podziemne są elementem środowiska narażonym na zanieczyszczenia. Wielkość zanieczyszczenia tych wód zależna jest m.in. od działalności gospodarczej, stopnia zurbanizowania, gospodarki ściekowej, działalności rolniczej głównie chemizacji, a także od ukształtowania i pokryw geologicznych.

Na etapie prowadzenia robót budowlanych związanych z realizacją obiektów i infrastruktury technicznej wody podziemne mogą być narażone na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi wyciekającymi z pojazdów obsługujących budowę zwłaszcza przy prowadzeniu różnego rodzaju wykopów i prac. Zagrożenie to ma charakter lokalny i czasowy. Tego typu sytuacje można zminimalizować zachowując odpowiednie środki ostrożności m.in. wykorzystując sprawny sprzęt budowlany oraz zapewniając postój sprzętu na wydzielonych miejscach utwardzonych.

Czynnikiem wpływającym na kształtowanie ilości i jakości wód podziemnych jest realizacja obiektów, placów, parkingów itp. na terenach dotychczas niezainwestowanych. Powstanie nowej zabudowy oraz pokrycie części powierzchni terenu antropogenicznymi, nieprzepuszczalnymi materiałami (dachy budynków, place, itp.) może spowodować miejscową zmianę warunków infiltracji wód do warstw wodonośnych. Woda opadowa będzie spływać bezpośrednio do rowów i jednocześnie jej odprowadzenie będzie następowało w krótszym czasie. Może to w pewnym stopniu wpłynąć na lokalne zmniejszenie dostawy wody do zasobów wody gruntowej, obniżenie zwierciadła wody gruntowej oraz zmniejszenie parowania powierzchniowego. Określenie max powierzchni zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli ograniczyć niekorzystne zjawiska związane z nadmiernym uszczelnieniem powierzchni, mające istotne znaczenie w kontekście kształtowania zasobów wód podziemnych i powierzchniowych.

Realizacja zabudowy usługowej oraz obiektów sportu i rekreacji zgodnie z ustaleniami projektu planu, tj. na terenach dotąd niezabudowanych, przyczyni się do wzrostu produkcji ścieków, w tym zakresie projekt planu zakłada:

- *odprowadzenie ścieków bytowych poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej o przekroju nie mniejszym niż Ø160, do czasu zrealizowania sieci kanalizacyjnej dopuszcza się*

odprowadzanie ścieków bytowych do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe z wywozem na oczyszczalnię ścieków i przydomowych oczyszczalni ścieków;

- *odprowadzenie ścieków przemysłowych pochodzących z prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej:*
  a. *należy rozwiązać w sposób niepowodujący zanieczyszczenia wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntu poprzez odprowadzenie do kanalizacji,*
  b. *zakazuje się wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do gruntu.*

W odniesieniu do wód opadowych projekt planu zakłada:

a. *odprowadzenie wód opadowych poprzez budowę sieci kanalizacji deszczowej o przekroju nie mniejszym niż Ø300 mm,*
b. *dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony,*
c. *dopuszcza się zbiorniki retencyjne,*
d. *do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej, odprowadzenie wód opadowych rozwiązać w sposób zapewniający pełną ochronę przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu oraz wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.*

Zasady zabezpieczenia środowiska przed zanieczyszczeniami spływającymi z drogi, określają przepisy odrębne, w tym między innymi Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Jak wskazuje się w rozporządzeniu: wody opadowe z pasa drogowego odprowadzane do odbiornika wody lub do ziemi powinny spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących ochrony środowiska. Warunki te muszą zostać uwzględnione na etapie projektowania drogi. Projekt planu zawiera jasne wskazania, co do postępowania z wodami opadowymi. Z uwagi na liczne, dostępne na rynku rozwiązania techniczne, nie ma możliwości konkretnej oceny zastosowanej technologii. Na etapie planu można jedynie stwierdzić, że są dostępne takie rozwiązania, które pozwolą zapewnić oczyszczenie wód opadowych i roztopowych. Funkcjonowanie drogi nie spowoduje zatem negatywnego wpływu na cele środowiskowe, określone dla jednolitych części wód.

Nie przewiduje się by gospodarka wodno - ściekowa w warunkach pełnej realizacji ustaleń planu, spowodowała negatywne oddziaływanie na stan ilościowy oraz jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Właściwe funkcjonowanie wszystkich elementów systemu unieszkodliwiania ścieków i wód opadowych zminimalizuje możliwość powstawania zagrożeń dla wód.

Obszar planu nie leży w żadnym z obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły. Obszary chronione leżą w znacznej odległości od obszaru planu. Pomimo położenia obszaru planu w obrębie jednolitych części wód, brak jest podstaw do prognozowania jakiegokolwiek wpływu na obszary chronione oraz siedliska i gatunki zależne od wód. Zagrożeniem dla siedlisk zależnych od wód są potencjalne spływy zanieczyszczeń z drogi, które nie będą migrować na tak duże odległości. Właściwe zaprojektowanie infrastruktury drogowej a w ostateczności naturalne procesy degradacji związków chemicznych, zabezpieczają siedliska znajdujące się w odległości kilku kilometrów.

8.4 Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej

Oddziaływania bezpośrednie na różnorodność biologiczną, związane będą z okresem budowy i funkcjonowania inwestycji. Realizacja zabudowy, obiektów spowoduje przejęcie pod zainwestowanie terenów zieleni niskiej oraz nielicznych zadrzewień. W miejscach obecnej roślinności mogą pojawić się zabudowania i place z towarzyszącą zielenią urządzoną. Zmniejszy się udział powierzchni biologicznie czynnej.

Na terenie planu, brak jest szczególnie cennych zbiorowisk roślinnych oraz gatunków flory i fauny. Zdecydowanie dominuje roślinność siedlisk ruderalnych i segetalnych.

Celem zmniejszenia negatywnego oddziaływania zainwestowania na środowisko przyrodnicze, projekt planu wskazuje ustalenia w zakresie ochrony jego zasobów m.in. poprzez wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej. Zachowanie wskazanej powierzchni biologicznie czynnej pozwoli na zachowanie terenów aktywnych biologicznie, lecz przekształconych w stosunku do stanu obecnego.

8.5 Krajobraz

Pełna realizacja ustaleń planu niewątpliwie doprowadzi do zmian w fizjonomii krajobrazu obszaru opracowania i terenów sąsiednich. Zmiany te będą wynikać z dopuszczenia zainwestowania w miejscu użytków rolnych, terenów jak dotąd niezagospodarowanych.

Jednocześnie w zakresie architektury, projekt planu ustala zasady ograniczające negatywne oddziaływania projektowanej zabudowy na krajobraz. Zapisy narzucają konkretne wielkości i działania w zakresie wysokości budynków oraz stosowania formy dachów. Ponadto określają inne wskaźniki zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną wskazaną do zachowania, czy maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy. Celem tych zapisów jest wkomponowanie nowych elementów zagospodarowania w otoczenie, z

uwzględnieniem położenia i ukształtowania terenu, a także wytworzenie przestrzeni zapewniającej funkcjonalność i estetykę z zachowaniem właściwych proporcji pomiędzy faktyczną zabudową, a terenami zieleni w obrębie poszczególnych nieruchomości.

8.6 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Realizacja inwestycji musi uwzględniać zasady dotyczące ochrony środowiska przed hałasem, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Zapisy projektu planu mogą przyczynić się do wzrostu poziomu hałasu na etapie realizacji nowych inwestycji i związane będzie to głównie z pracą maszyn i urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na teren inwestycji. Oddziaływania te będą najprawdopodobniej ograniczone do pory dziennej. Po ukończeniu poszczególnych inwestycji, dodatkowa emisja hałasu może się wiązać z funkcjonowaniem obiektów usługowych i obiektów sportu i rekreacji. Jego źródłem może być również wzmożony ruch pojazdów samochodowy w rejonie nowo zlokalizowanych obiektów.

Analizowany projekt nie zawiera zapisów, które mogłyby spowodować istotny wzrost poziomu promieniowania elektromagnetycznego w otoczeniu.

8.7 Zdrowie i warunki życia ludzi

Ustalenia projektu planu odnoszą się nie tylko do środowiska przyrodniczego, ale odgrywają również rolę w kształtowaniu środowiska życia człowieka oraz jakości jego życia. Projekt planu jest między innymi odpowiedzią na potrzeby społeczno – gospodarcze mieszkańców i inwestorów. Na skutek realizacji projektu planu nastąpi przede wszystkim zapewnienia potrzeb mieszkańców, poprzez stworzenie nowych terenów sportu i rekreacji oraz obiektów usługowych a także wzrost możliwości rozwoju gospodarczego.

Realizacja ustaleń planu nie stworzy warunków, w których wystąpiłoby bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców na analizowanym obszarze.

8.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze objętym projektem mpzp, nie występują obiekty zaliczane do zakładów o dużym i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz obiektów zaliczonych do kategorii „potencjalni sprawcy poważnych awarii". Projekt mpzp nie wprowadza takiego przeznaczenia terenu, ani innych ustaleń, które mogłyby skutkować powstaniem tego typu zakładów.

8.9 Zabytki i dobra materialne

W obrębie analizowanego obszaru, nie występują obiekty podlegające ochronie w oparciu o przepisy z zakresu ochrony zabytków.

Ustalenia projektu planu nie stwarzają możliwości negatywnego oddziaływania na dobra materialne. Nie pozbawią również właścicieli gruntów sąsiednich dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej, cieplnej oraz z środków łączności, dostępu do światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, dostępu do obiektów usługowych.

8.10 Oddziaływania transgraniczne

Położenie obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a przede wszystkim charakter projektowanego zainwestowania, wyklucza możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

8.11 Diagnoza relacji pomiędzy skutkami ustaleń projektu mpzp a stanem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego

Zamieszczone poniżej zestawienie tabelaryczne ukazuje oddziaływanie ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego takie jak: powierzchnia ziemi i gleby, powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne, świat flory i fauny, walory krajobrazowe oraz dodatkowo na i klimat akustyczny oraz promieniowanie elektromagnetyczne. Uwzględniono przewidywany wpływ na stan środowiska realizacji dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie planu. Analiza obejmuje oddziaływania o charakterze: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótkoterminowym, średnioterminowym i długoterminowym, stałym i chwilowym oraz pozytywnym i negatywnym na komponenty środowiska, które wskutek realizacji projektu planu zostaną objęte oddziaływaniami.

LP	PRZEZNACZENIE TERENÓW	POWIERZCHNIA ZIEMI i GLEBY					POWIETRZE ATMOSFERYCZNE i KLIMAT					WODY POWIERZCHNIOWE i PODZIEMNE					ZASOBY i RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA					WALORY KRAJOBRAZOWE					KLIMAT AKUSTYCZNY i PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE				
		ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA				ODDZIAŁYWANIE	OCENA			
			B/P/W/S ↙	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/S ↙	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/S ↙	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/S ↙	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/S ↙	K/S/D	St/Ch	+/-		B/P/W/S ↙	K/S/D	St/Ch	+/-
1.	U; US	Likwidacja pokrywy glebowej w obrębie zabudowy	B	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej	B	D	St	-	Powstanie obiektów kubaturowych	B	D	St	-	Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Zanieczyszczenie gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w związku ze zwiększenie natężenia ruchu samochodowego	P	D	Ch	-
		Pokrycie terenu materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-						Wzrost ilości wytwarzanych ścieków	B	D	St	-	Ograniczenie powierzchni siedlisk roślin i zwierząt	B	D	St	-										
		Wzrost ilości wytwarzanych odpadów	B	D	St	-																										
2.	KDD; KOP	Lokalne przekształcenia rzeźby terenu, likwidacja pokrywy glebowej	B	D	St	-	Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu	B	D	St	-	Zwiększenie zanieczyszczonego spływu powierzchniowego	P	D	St	-	Sukcesja nowych gatunków i wzrost udziału zbiorowisk synantropijnych	P	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu w trakcie prac budowlanych	B	K	Ch	-
		Wzrost zanieczyszczenia gleby wskutek depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych	P	D	St	-	Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych	B	K	Ch	-	Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych	P	D	St	-	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej	B	D	St	-						Wzrost poziomu hałasu komunikacyjnego w pobliżu drogi	B	D	St	-
		Pokrycie terenu materiałami nieprzepuszczalnymi	B	D	St	-																										

OCENA ODDZIAŁYWAŃ – (B) bezpośrednie, (P) pośrednie, (W) wtórne, (Sk) skumulowane, (K) krótkoterminowe, (S) średnioterminowe, (D) długoterminowe, (St) stałe, (Ch) chwilowe, (+) pozytywne, (-) negatywne

9 Propozycje innych niż w projekcie mpzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko

Z uwagi na brak istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko, będących skutkiem analizowanego projektu mpzp, nie proponuje się realizacji rozwiązań alternatywnych w stosunku do wersji podlegającej ocenie.

Jednocześnie w celu zmniejszenia negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu mpzp zaleca się :

- zabezpieczenie wykopów przed wpadaniem do nich małych zwierząt,
- ochronę środowiska gruntowo - wodnego przed przedostawaniem się do niego zanieczyszczeń ropopochodnych oraz innych substancji używanych przez środki transportu, a także przez maszyny i urządzenia w trakcie prac budowlanych.

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu mpzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektu mpzp, prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg i dokonywanej, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza taka musi zostać opracowana, co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

Wpływ skutków realizacji ustaleń mpzp na środowisko, analizowany będzie ponadto w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z uwzględnieniem ograniczeń, wynikających z poziomu jego szczegółowości.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, są ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp), zgodnie z podjętą uchwałą Nr XXXV/418/22 Rady Gminy Żyraków z dnia 7 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków w miejscowości Wola Żyrakowska.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOŚ.411.1.1.66.2022.AP.2 z dnia 21.06.2022 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy – pismo znak: PSNZ.9020.8.2.2.2022 z dnia 25.05.2022 r.

Prognoza obejmuje ocenę najbardziej prawdopodobnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą być skutkiem dyspozycji przestrzennych, zawartych w ustaleniach analizowanego projektu mpzp. Celem prognozy jest również pełna informacja dla podmiotów mpzp, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i samorządów o skutkach przyjętej polityki przestrzennej dla środowiska przyrodniczego.

Obszar, dla którego sporządzany jest niniejszy dokument charakteryzuje się jednorodnością w sposobie zagospodarowania terenu. W jego obrębie występują tereny użytków zielonych na których zaprzestano produkcji rolnej. Teren ten ulegał sukcesji wtórnej i zarastaniu przez drzewa i krzewy, które były jednak sukcesywnie usuwane.

Granice obszaru, objętego procedurą sporządzania mpzp, określono na załączniku graficznym zgodnie z podjętą uchwałą nr XXXV/418/22 Rady Gminy Żyraków z dnia 7 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyraków w miejscowości Wola Żyrakowska.

Celem opracowania planu jest wyznaczenie przede wszystkim terenów sportu i rekreacji jako atrakcji w miejscowości oraz towarzyszących im usług. Miejscowość Wola Żyrakowska jako jedna z dwóch miejscowości w Gminie Żyraków nie posiada obiektu sportowego, który aktywizowałaby mieszkańców, zwłaszcza dzieci do aktywności fizycznej. Biorąc pod uwagę realne zapotrzebowanie oraz możliwości w miejscowości Wola Żyrakowska powstanie otwartej strefy o charakterze sportowo-rekreacyjnym znacząco poprawiłoby potencjał miejscowości oraz stworzyłoby nowe możliwości spędzania czasu dla mieszkańców.

Z uwagi na charakter działań przewidzianych w projekcie dokumentu, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg i częstotliwość oddziaływań, prognozuje się, iż realizacja postanowień przedmiotowego projektu mpzp, nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko. Ustalenia

projektu planu są zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Realizacja zapisów planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko, ani nie wpłynie negatywnie na obszary chronione.

Reasumując, przeprowadzona analiza pozwala stwierdzić, że możliwa jest realizacja zapisów projektu planu w przedstawionej formie, bez powodowania znaczącego negatywnego wpływu na środowisko, w tym na najbliżej położone obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody.

12 Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne

A. Akty prawne

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 916 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 2351 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. poz. 1383 z późn. zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 luty 2020 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2020 poz. 258 z późn. zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 845 z późn. zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.).
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138 z późn. zm.).
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).
20. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.).

B. Publikacje

21. Andrzejewski R. i in. 1991. Krajowe studium bioróżnorodności. Raport Polski dla UNEP, Warszawa

22. Duda R., Witczak S., Żurek A., 2011. Mapa wrażliwości wód podziemnych Polski na zanieczyszczenie 1: 500 000. Metodyka i objaśnienia tekstowe. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków.
23. Głowaciński K., Rafiński J. (red.), 2003. Atlas płazów i gadów Polski. Status – rozmieszczenie – ochrona. GIOŚ, Warszawa
24. Graf R., 2007. Ocena podatności płytkich wód podziemnych na zanieczyszczenia jako podstawa działań ochronnych w zlewni. Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym. Problemy Ekologii Krajobrazu s.297-305
25. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Opracowanie wykonane dla Ministerstwa Środowiska w ramach realizacji programu Phare PL0105.02. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.
26. Klimaszewski M., 1981. Geomorfologia ogólna. PWN, Warszawa.
27. Kondracki J., 2001. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
28. Liro A. et al. (red.), 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
29. Liro A. et al. (red.), 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
30. Macias A., Bródka S., 2014. Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią. PWN, Warszawa.
31. Maciejewska A., 2000. Rekultywacja i ochrona środowiska w górnictwie odkrywkowym. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa.
32. Majchrowska A., 2007. Realizacja zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.
33. Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T., 1995, Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300 000. Arkusze 1-12, IGiPZ PAN, Warszawa.
34. Matuszkiewicz J.M., 2008, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
35. Okarma H., Bogdanowicz W., Rychlik L., Szuma E., 2011. Atlas Ssaków Polski. IOP PAN Kraków.
36. Olędzki J. R., 2007. Regiony geograficzne Polski. Klub Teledetekcji Środowiska PTG, Warszawa.
37. Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa.
38. Paczyński B., Sadurski A., 2007. Hydrogeologia regionalna Polski. PIG, Warszawa.
39. Pawlaczyk P., Jermaczek A., 2009. Poradnik lokalnej ochrony przyrody. Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
40. Richling A., Solon J.,2011. Ekologia Krajobrazu. PWN, Warszawa.
41. Siemiński M., 2007. Środowiskowe zagrożenia zdrowia. PWN, Warszawa.
42. Sołowiej D.,1992. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

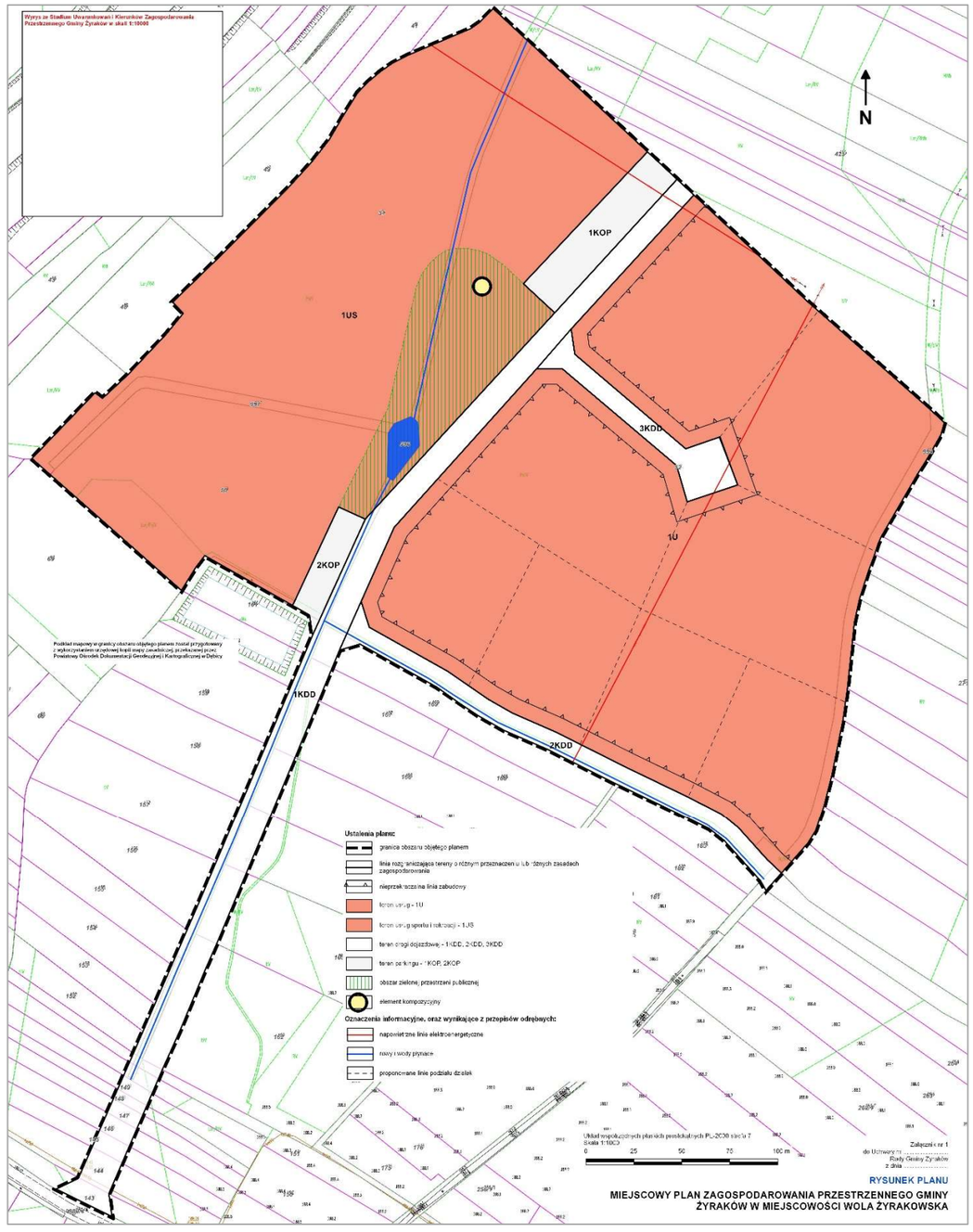
13 Spis Rysunków

Ryc. 1. Położenie administracyjne analizowanego terenu 7
Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne obszaru opracowania 9
Ryc. 3. Położenie obszaru opracowania na ortofotomapie 10
Ryc. 4. Rzeźba terenu w rejonie obszaru..... 11
Ryc. 5. Położenie terenu opracowania względem JCWPd i GZWP..... 12
Ryc. 6. Położenie obszaru opracowania względem JCWP..... 13

Ryc. 7. Położenie obszaru opracowania w stosunku do sieci proponowanych korytarzy ekologicznych 24
Ryc. 8. Załącznik do uchwały nr XXXV/418/22 Rady Gminy Żyraków z dnia 7 kwietnia 2022 r. 25

14 Spis Fotografii

Fot. 1. Niewielkie obniżenie terenu w części centralnej 19
Fot. 2. Pas nawłoci wzdłuż rowu melioracyjnego 19
Fot. 3. Centralny rów okresowo wypełniony wodą 20
Fot. 4. Samiec sarny w części północno-zachodniej 20
Fot. 5. Obszar opracowania w części północno-zachodniej 21

OPIS TERENU	PROJEKT MPZP	PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA
Powierzchnia ok 1,73 ha Położenie w obrębie ewidencyjnym Wola Żyrakowska pomiędzy drogą powiatową nr 2402R relacji Zasów -Wola Żyrakowska a granicą z miejscowością Bobrowa. Obszar charakteryzuje się jednorodnością w sposobie zagospodarowania terenu. W jego obrębie występują tereny użytków zielonych na których zaprzestano produkcji rolnej. Teren ten ulegał sukcesji wtórnej i zarastaniu przez drzewa i krzewy, które były jednak sukcesywnie usuwane. Ustalenia planu: granica obszaru objętego planem linia rozgraniczająca tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania nieprzekraczalna linia zabudowy teren usług - 1U teren usług sportu i rekreacji - 1US teren drogi dojazdowej - 1KDD, 2KDD, 3KDD teren parkingu - 1KOP, 2KOP obszar zielonej przestrzeni publicznej element kompozycyjny		Brak prognozowanych znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko